

Motie Vreemd

M 2023-03

Motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp

Onderwerp: Kader voor vernieuwing centrum Beneden-Leeuwen

De Raad van de gemeente West Maas en Waal in vergadering bijeen op 8 juni 2023

Overwegende dat:

- De vernieuwing van het centrum van Beneden-Leeuwen haar oorsprong vindt in het coalitieakkoord 2018-2022. Daarin is als inhoudelijk kader verwoord. (“... *Het centrumplan beoogt dit belangrijke maatschappelijke knooppunt aantrekkelijker en sfeervoller maken, flexibeler mogelijkheden voor evenementen te bieden en het wonen te veraangename. Daarin blijven de unieke kwaliteiten als gratis parkeren, goede bereikbaarheid en het gevarieerd winkelaanbod in takt. De gemeente gaat, met alle belanghebbenden, kijken naar de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van dit plan.*”
- In de periode naar 5 september 2019, is in een raadsvoorstel besloten om “Levendig Leeuwen” een krediet van k€315 te verlenen voor de voorbereidings- en planfase. Belangrijk punt is dat het plangebied om goede redenen behoorlijk is vergroot. De geformuleerde doelstellingen zijn weliswaar juist, maar missen politieke scherpte:
  - “*Het creëren van een aantrekkelijk winkelhart van Beneden-Leeuwen (3013);*
  - *Het geven van een facelift aan het Dorpsplein en de Sportlaan (3014).*”
- Het definitieve ontwerp, het laatste ontwerp wat nog met de inwoners/ondernemers collectief zal worden besproken, wordt op 12 april 2023 door de gemeente gepubliceerd. Tussen de start op 5 september 2019 en de publicatie 12 april 2023 zijn belangrijke ontwikkelingen geweest:
  - Lock-downs maken burgerparticipatie en politiek overleg minder effectief vanwege het gemis van persoonlijke contacten;
  - De detailhandel ervaart tot op de dag van vandaag de economische gevolgen daarvan;
  - Er waren belangrijke ontwikkelingen in overheidsbeleid en -regelgeving met name op het vlak van klimaatadaptatie;Deze ontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat het plan voor het centrum van Beneden-Leeuwen zich heeft ontwikkeld tot een plan dat niet meer aansluit bij de wensen van de initiatiefnemers en niet meer aansluit bij het belang van de lokale gemeenschap.
- In een avond voor raadsleden op 22 juni 2022 is een conceptontwerp met raadsleden besproken. De conclusie van dat gesprek was dat het plan, in de geschetste vorm, “terug moest naar de tekentafel”. Het zou op deze wijze niet door de raad worden geaccepteerd.
- De Zandstraat is het belangrijkste maatschappelijk knooppunt van Beneden-Leeuwen. Hier ontmoeten mensen elkaar en hier vinden veel evenementen plaats. De aanwezigheid van winkels en andere bedrijven speelt daarin een cruciale rol. Voor het maatschappelijk knooppunt zijn de winkels dus een kritieke succesfactor. En voor de winkels is gratis parkeren voor de deur een kritieke succesfactor.
- De winkels zijn ook een grote werkgever binnen de gemeente. Zo’n 200 mensen (130 FTE) verdienen hier hun boterham. Het is een maatschappelijk en economisch knooppunt.
- Op gezette tijden zijn veel van de aanwezige parkeerplaatsen in gebruik. Het is te verwachten dat in de nabije toekomst de parkeerdruk nog zal toenemen
  - De groei van het aantal woningen in West Maas en Waal (1.000) en in Beneden-Leeuwen (500) zorgt voor meer kopers;

- Door sluiting van kerken zullen meer kerkdiensten (m.n. begrafenissen) in Beneden-Leeuwen worden bezocht.
- De Zandstraat biedt géén ruimte om alle wensen van alle betrokken inwoners, ondernemers en politici volledig in te vullen. De beperkte ruimte vraagt om keuzes te maken over de gebruiksfuncties wandelen, fietsen, rijden, parkeren, verblijven, wonen, beschermen en ondernemen. Die keuzes dienen gebaseerd te zijn op een helder politiek kader dat is vastgesteld door de gemeenteraad.

De raad,

Gehoord hebbende de beraadslaging verzoekt het college om voor december 2023 te komen met een nieuw ontwerp voor Levendig Leeuwen, dat past binnen het volgende kader:

- In de huidige situatie zijn er 128 parkeerplaatsen in de Zandstraat, 105 op het Dorpsplein en 14 op het Kerkplein (*Themakaart Parkeren 15 april 2020*). Het behoud van deze parkeerplaatsen is essentieel voor het voortbestaan van een vitaal winkelbestand. Slechts in het verblijfsgebied mogen enkele parkeerplaatsen verdwijnen ten gunste van groen en/of horeca-terrassen.
- Het plangebied wordt als onveilig ervaren door de weggebruikers, met name fietsers en voetgangers. Dat gevoel van onveiligheid moet worden teruggebracht.
Bijvoorbeeld door:
  - In de Zandstraat/Sportlaan (winkeldeel) enkele duidelijke oversteekvoorzieningen voor voetgangers te creëren.
  - In de Zandstraat duidelijke markering op de weg voor fietsers plaatsen. Hierdoor is het voor automobilisten duidelijk dat hier fietsers willen en mogen rijden.
  - Op het kruispunt Molenlaan/Zandstraat steken veel scholieren de weg over op hun fietsritten van en naar school. Hier extra maatregelen treffen voor een veilige oversteek.
  - In de Molenlaan snelheidsremmende maatregelen te treffen (hier wordt hard gereden).
- Door de inrichting (winkels, beroepsbeoefenaren en woningen wisselen elkaar af) zal de Zandstraat/Sportlaan/Dorpsplein van zichzelf nooit een knus, gezellig winkelgebied worden. Daarom wordt alleen een strook van de Zandstraat, tussen de Margrietstraat en Bakker Thomassen, als verblijfsgebied aangemerkt. Het verblijfsgebied kan worden ingericht met extra groen, ruimte voor horecaterrassen, straatmeubilair en andere verfraaiingen (bijv. andere verlichting, voorbereidingen voor muziek en/of een waterornament zoals bijv. ingezonden n.a.v. een alternatief voor de boom van Mina Kuppen). Hiervoor mogen dus enkele parkeerplaatsen wijken.
- De Sportlaan moet voor automobilisten een doorgaande weg blijven. Afsluiten zoals in het huidige ontwerp staat, dient geen enkel gesteld doel en zal tot meer autoverkeer in de Zandstraat gaan leiden.
- Ten behoeve van klimaatadaptatie zullen maatregelen getroffen moeten worden voor het opvangen van regenwater in het gebied zelf. Daarin kan en moet op een andere manier worden voorzien dan nu in het ontwerpplan is aangegeven, bijvoorbeeld door:
  - Een bomenrij met onderbeplanting creëren ter afscheiding van de Sportlaan (winkeldeel) en het Dorpsplein (parkeerplaats).
  - In de bestaande bomenrij aan de Sportlaan (winkeldeel) kan een groter deel bestrating worden vervangen door groen.
  - Bij de bestaande platanen kan in veel gevallen in de lengterichting van de straat het bestratingmateriaal worden vervangen door laagblijvend groen. Ook de boombeugels inclusief fundatie verwijderen draagt bij aan een groter waterbergend vermogen.
  - Parkeerplaatsen met groendoorlatende bestrating uit te voeren;

○ ...en wellicht meer te overwegen opties

- Ten behoeve van schaduwvorming vormen de locaties van de huidige platanen het uitgangspunt. Als deze moeten worden vervangen omdat ze overlast geven (te dicht bij gevels of teveel “overhangen” voor verkeer) mogen op diezelfde plaatsen andere bomen/struiken worden geplant. Nieuwe extra bomen/struiken mogen in het verblijfsgebied rondom het waterornament en ter afscheiding van Sportlaan/Dorpsplein (zie boven) geplant worden.
- In het gebied is de openbare ruimte gedeeltelijk gerealiseerd op particulier terrein. Dit gaat over 13 gevallen. De afspraken die met deze particulieren zijn gemaakt in het verleden, dienen gerespecteerd te blijven.

Een nieuw ontwerp dat past binnen dit kader kan als raadsvoorstel voor verdere besluitvorming en financiering aan de raad worden voorgelegd. Het is gewenst om de keuzes die in dit ontwerp worden gemaakt te relateren aan de doelen, zoals die hierboven zijn aangegeven.

Daarmee gaat de gemeenteraad over tot de orde van de dag.

Ronald Orlemans   FD West Maas en Waal

Frans van Echteld   FD West Maas en Waal

Erik Sweep   VVD